

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1038. An & quando in asylo constitutus per vim extrahi, aut sponte egressus capi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

causæ cognitio, ei conceditur facultas sumendi probationes pro tali cognitione juxta *c. præterea de offi. de leg. & l. ubi falsic. de falsis & ibi Gl. v. relaxationes.* unde Episcopus poterit suas probationes assumere, & non stare probationibus Judicis secularis. quamvis posse eum stare processui ab eo facti, si crederet legitime factum, ad conscientiam suam informandum, censeant Lezana & Nald. apud Delb. *lc. De cætero à fortiore procedit responsio, si aliqua esset suspicio contra testes examinatos à judice laico, seu alio modo dubius esset Episcopus; in eo enim casu teneatur non stare processui facti à judice seculari, sed adhibere majorem diligentiam, curando examinari testes priores, aut alios.* Delb. *lc. n. 6. cum Navar. in sum. Bullar. h. t. n. 81.* Quæ in contrarium adduci possent ex brevi Clem. VIII. ad Archi Episcopum panormit. die 6. Febr. 1592, diluta vide à Delb. *lc. sub 43. s. 2.*

7. Resp. septimò: quod spectat ad modum procedendi in hac cognitione, judex in ea tenetur non tantum citare Ecclesiam seu nomine illius promotorum fiscales, ad quem pertinet jura Ecclesiæ defendere, cum directè de ejus præjudicio agatur, ut indubitatum videri astruit cum Farin. *lc. du. 44. s. 1. n. 1. Arg. l. de unoquoque ff. de re judicat. l. nam ita Divus, de Adopt. & c. 2. de testibus.* verum etiam reum; cum privilegium immunitatis etsi per se competat primò Ecclesiæ, competit tamen etiam & per se reo, utpote qui invitus extrahi nequit à Prælato Ecclesiastico, & extractus est restituendus. Neque dicas, probationem, an crimen sit exceptum, requiri tantum ad informationem judicis, ut ei constet, an reum possit remittere curiæ seculari, adeoque non videtur necessaria citatio rei. nam citatio rei non est necessaria, si sumus in causis tertio non præjudicantibus, secus, si sumus in talibus causis ita Delb. *lc. s. 2. n. 3.* Præter citationem verò non videtur necessaria libelli oblatio, litis contestatio; tum quia agitur ad cognitionem super qualitate delicti, & non ad pœnam illius; tum quia agitur ex officio, nullo accusatore interveniente, tractarique hæc causa possit summariè & extra ordinem juris, ita Menoch. *de arb. lc. n. 18.* Farin. *in cons. 168. n. 63.* Delb. *dub. 45. n. 1.* Teneatur tamen judex Ecclesiasticus tam reo quam Ecclesiæ concedere dilationes, quæ, ut jura sua defendant, necessaria ei videbuntur: quia aliàs non censeatur delictum plene probatum Ciartin. *lc. c. 10. n. 151.* Speculator, *ad tit. de off. omni. jud. s. n. 18.* Delb. *n. 4.* Nam, ut Idem cum Farin. teneatur processum factum publicare, ne reo vel Ecclesiæ subrahatur potestas sese defendendi, & si quid habet, pro se allegandi.

Quest. 1038. an & quando in asylo constitutus per vim extrahi, aut sponte egressus capi possit?

1. Resp. primò: reus asylo receptus invitus & per vim à nullo extrahi potest, nisi commiserit crimen exceptum, ut expressè habetur *c. inter alia h. t. can. sicut antiquitus. can. miror. c. frater. can. reum. can. definitur. 17. q. 4. l. 2. c. qui ad Eccles. confug. constit. Greg.* Estque violenta extractio omnino irrita & nulla per ipsam dictam constit. habeturque corporaliter extractus moraliter pro non extracto, sed existente in loco sacro, unde Judex eum extra hunc apprehendendo & deti-

nendo moraliter eum extrahere vel injustam extractionem ab alio coeptam continuare censetur. Wiestn. *h. t. n. 136.* posse tamen Judicem secularem incivili violentæ extractionis reum extractum ad carceres & vincula abstrahere, affirmat Suar. *Tom. 1. de relig. l. 3. c. 13. n. 17.* negant è contra valent. *Tom. 3. d. 6. q. 15. p. 1. ad 2.* Genuens *in prax. c. 17. n. 6.* Castrop. *tr. 11. d. unic. p. 11. n. 2.* quos tamen AA. ita cancellandos censeo, ut quidem judex illum incarceratione licitè possit, ignorantia tamen violentæ extractionis sublatà teneatur eum asylo restituere, de cætero idem esse de eo, qui gravi & injustè incusso metu v. g. occisionis vel violentæ extractionis ex asylo fugiens intercipitur, cum is moraliter extractus potius sit, quam egressus, tenent Farin. *in append. de immunit. c. 2. n. 52.* Haun. *Tom. 6. tr. 1. n. 241.* Delb. *lc. s. 4. citatis aliis.* Wiestn. *h. t. n. 137.* & alii. Arg. *can. constituimus 17. q. 4.* secus, ut iidem, est de metu non ab alio injustè incusso sed propria apprehensione sconcepto. Wiestn. *lc. Delb. du. 25. s. 5. n. 3.*

2. Rep. secundò sponte tamen egredi potest reus & permittit ut capiatur à judice seculari (qui id potest) extra locum sacrum, ad quem egressus, Farin. *in append. de immunit. c. 19. n. 306.* Pignat. *Tom. 9. consult. 2. n. 29.* Reiffenst. *h. t. n. 161.* Delb. *c. 16. du. 25. n. 5.* quia tunc nec ipsi reo, nec Ecclesiæ fit injuria, non tamen se offerre potest aut consentire ut capiatur intra Ecclesiam, aut ex ea extrahatur, ita ut taliseductio adhuc sit invalida; eò quod immunitas asyli sit potius privilegium locale, quam personale, cui repugnat adhuc dictaeductio consentiente reo facta, & cui is non secus, ac Clericus privilegio clericali, renunciare nequit, ac ita tenent Pignat. *lc. Castrop. lc. n. 5.* Wiestn. *de jure asyli. p. 5. a. 1. n. 13.* Reiffenst. *h. t. n. 161.* Sed neque egressus ad vicium necessarium vel vestitum aut opera naturæ, quæ in se fieri non patitur reverentia loci sacri, privatur immunitate asyli, ita ut in eo adhuc remanere censeatur; adeoque capi non possit juxta *L. presentem. c. de his qui ad Ecclesiam. & can. definitur 17. q. 4.* & dicta à nobis paulò supra contrarium dicendum, nimirum, quòd immunitatem amittat, & capi possit, qui blandis imdolosis & mendacibus verbis a tertio aliquo, sive occulto inimico, sive alio indifferente, distincto à Judice persuasus egressus est; quia ad huc non passus violentiam, sed sponte egressus censetur, dum sibi suæque imprudentiæ potius imputare debeat, quòd minus circumspecte egerit, credendo istiusmodi verbis Arg. *c. cum dilectus. de his quæ vi metusque causa fiunt* non obstante, quòd ei par talia verba dolosa & mendacia fiat injuria à tertio; cum id judicem non tangit, si ejus interventu id factum non fuerit, à quo in eo casu non fit injuria, neque reo neque Ecclesiæ ac ita docent Pignat. *Tom. 1. consult. 100. n. 4.* Farin. *in append. lc. n. 302.* Haunold. *lc. n. 240.* Castrop. *lc. n. 3.* Pirh. *h. t. n. 42.* Nav. *in man. c. 25. n. 22.* Reiffenst. *h. t. n. 164.* Wiestn. *n. 159.* qui tamen addit satis quoque probabilem esse opinionem Dianæ existimantis talem, saltem, si hominis aliàs fide digni mendaci asseveratione inductus fuisset reus, eò quòd talis viri verba æquivalent violentiæ, quæ tamen verba valde improprie æquiparari violentiæ, & ad summum in muliere habere posse locum ait Delb. *cit. l. 5. n. 6.* qui etiam à n. 9. ostendit hanc opinionem Ecclesiæ favorabilem non esse, eò quòd Ecclesia non saveat reis ut reis, sed ut ad se confugi-

entibus, & in se remanentibus. Quod si verò à tertio verbis doloſis & mendacibus adjecta promiſſio ſecuritatís v. g. fugam expeditam eſſe, aut quid aliud mentiendò prætenſum, quin & ſi reus abſque promiſſione impunitatis ab ipſo iudice, aliove ab eo ad hoc ſubordinato ad egrediendum perſuaſus non amitti ab egrediente immunitatem, eò quòd fraus nemini adeoque nec iudici ſæculari in hoc caſu patrocinari debeat. aſtruunt Dian. p. 1. reſol. 26. Laym. L. 4. tr. 9. c. 3. n. 13. Haunol. Pirh. LL. cit. quos citat & ſequitur Reiffenſt. n. 165. idque multò magis, ſi ipſe iudex impunitatem promiſerit; cùm tunc Iudex ſtare debeat ſua promiſſione & ſecuritatẽ præſtare Nav. lc. Genuens lc. c. 17. n. 5. Barb. jur. Eccl. L. 2. c. 3. n. 54. Azor. p. 2. L. 9. c. 9. q. 11. Wieſtn. h. t. n. 138. Sanch. Tom. 2. conf. mor. ſ. 6. c. 1. du. 12. Delb. lc. n. 13. cogique poſſit ab Epifcopo (intellige cenſuris) ad hanc ſecuritatẽ promiſſam ſervandam, aut remittendum reum ad locum aſylo, ut AA. iudem & in ſpecie Delb. lc. du. 26. n. 4.

6. Dixi in reſponſione, quod extrahi nequeant ex aſylo, niſi crimen exceptum commiſerint, nam dum conſtat confugas commiſiſſe tale crimen, ex voluntate Eccleſiæ, eum invitum extrahere poteſt curia ſæcularis, cùm tunc reus non habeat jus ad immunitatem Eccleſiæ, & ea illum tueri non poſſit. ut cum communi Delb. c. 16. du. 22. non tamen ſine licentia Epifcopi, ejuſve officialis (id eſt, Vicarii generalis. Arg. Clem. 2. de reſcriptis) uti clare habetur in Bulla Gregor. ubi unice ſubjungitur limitatio hiſ verbis: niſi in eo caſu, quo ipſe Epifcopus & dicte perſona Eccleſiaſtica requiſita illos in delictis ſuperius expreſſis culpabiles tradere, aut captivã & carceratione aſſiſtere reſuſaverint, tumque reverentia Eccleſiæ & ſacris locis debita memores, prædictos delinquentes minori, quòd id fieri poterit, ſcandalis & tumultu extrahere curent. &c.

Queſt. 1039. An, quando, qualiter, & à quo rei recepti in aſylo curiæ ſæculari extrahi & conſignari poſſint?

1. Reſp. primò de reis commiſſi criminis ex recepti juxta jam dicta dubium non eſt, illos non tantum ab Epifcopo, ſed ab inferioribus Eccleſiarum, ad quas confugerunt prælatis & Reſtoribus tam regularibus quàm ſæcularibus poſſe, & ab ſiſdem ad hoc requiſitis debere extrahi ut conſtat ex claris verbis cit. Bullæ. §. 3. idque etiam abſque eo, quòd dicti Reſtores exigant, aut curia ſæcularis præſtare teneatur juramentum de non infligendo eis pænã mortis aliãve corporalem, aut etiam circa hoc proteſtentur cùm in citata Bulla nullius juramenti, cautionis, proteſtationis fiat mentio, ſed potiùs inſinuetur contrarium, dum dicitur, id eos poſſe ſine ulla irregularitatis alteriuſve cenſuræ nota, & ita tenent Farin. lc. c. 22. n. 343. Caſtrop. lc. n. 3. Bonac. Tom. 2. d. 3. q. 7. §. 7. n. 12. Baſard. in addit. ad Clarum q. 30. n. 25. quos citat & ſequitur Reiffenſt. h. t. n. 181. juxta praxin & receptam conſuetudinem, quamvis autem ad talem extraditionem factam ab inferioribus reſtoribus requiri adhuc licentiam Epifcopi, aſtruant Caſtrop. lc. Bonac. lc. n. 4. Haunol. lc. n. 266. inquit nihilominus Reiffenſt. n. 183. Stando juri & manendo in terminis cit Bullæ (utpote quæ, dum §. 4. & 5. dictam licentiam requirit non tam de extraditione quàm de extractione loquitur, nulla fa-

cta mentione extraditionis) contrarium eſſe probabile, ubi cerò conſtat de commiſſo crimine excepto, ubi verò de hoc dubium eſt, num criminis de exceptis, non poterunt dicti reſtores hanc extraditionem facere curiæ ſæculari ſine requiſitione & licentia Epifcopi, utpote ad quem tanquam Iudicem legitimum pertinet ſuper hoc decernere.

2. Reſp. ſecundò: eſi olim ſeu de jure antiquo Reſtores Eccleſiæ poterant in aſylo conſtitutos extrahere curiæ ſæculari, promiſſa ſub juramento immunitate. Arg. c. deſiniſit. & c. id conſtitutum 17. q. 4. hodie tamen poſt Bullam Greg. etiam recepto dicti juramento, non poſſe Reſtores Eccleſiarum invitum extrahere tenent Farin. lc. n. 344. Haunol. lc. n. 242. Caſtrop. lc. c. 13. n. 2. apud Reiffenſt. h. t. n. 178. iis inhærentem. eò quòd in cit. Bulla extrahitio in delictis exceptis tantum concedatur dictis Prælatis, bene tamen eos extrahere poſſunt, ſi reus ipſe ſponte exire velit ad tempus, v. g. ut citatus coram iudice reſpondeat, vel ſe purget, aut cum parte læſa componat, aut aliud quid expediat, modò priùs agat cum Iudice ſæculari ut ſi ſecuritatẽ & liberum reſreſſum unà cùm ſalvo conducto promittat; ſic enim ſine periculo exire & cauſæ ſuæ invigilare poterit, cùm, ut dictum, Iudex tali promiſſo ſtare tenetur juxta dicta, Quin &, ſi abſolutè ſine tali facto ſibi promiſſo exire velit committendo ſe clementiæ Iudicis, poterit illum Reſtor Eccleſiæ dimittere etiam ſine licentia Epifcopi. ita Reiffenſt. n. 179.

Queſt. 1040. An & qualiter reus defendere ſe poſſit contra iudicem tentantem ſe extrahere è loco ſacro extra caſus exceptos.

1. Reſp. poteſt reus uti & Eccleſia reſiſtere, ſeque defendere; cùm utrique fiat injuria, ſiquidem vim vi repellere & immunitatem Eccleſiaſticam defendere licitum, ita Farin. lc. c. 2. n. 46. Dian. p. 6. tr. 1. reſol. 32. Suar. cit. L. 3. c. 13. n. 4. Laym. L. 4. tr. 9. c. 3. n. 14. Delb. lc. du. 32. n. 17. poteſtque reus, ſi clericus non eſt, uti ad hanc deſenſionem armis, Eccleſia verò occludendo januas, & & quælibet media externa adhibendo, ſine armis, utpote quæ ſumere, ſaltem ut Clerici illius utantur eis, illi non licet. quamvis ordinarius modus defendendi immunitatem Eccleſiaſticam, arcendique Iudicem ab iniqua violentia ſit, uti contra eum cenſuris Eccleſiaſticis, præſertim intentando & ferendo in eum excumcommunicationem. ita Abb. in c. inter alia h. t. n. 62. Covar. L. 2. var. c. 20. n. 18. Haunol. cit. tr. 1. n. 250. Suar. lc. n. 4. & 6. Laym. lc. n. 4. & 14. Cutell. de immun. l. 1. q. 37. Delb. lc. à n. 3. Wieſtn. h. t. n. 143. & 144.

Queſt. 1041. an & qualiter & cui Eccleſiæ reus iniquè extractus ex aſylo aut malè traditus reſtituendus & quomodo in eo caſu cum extractio procedendum?

1. Reſp. primò: Reus criminum non exceptorum à quocunque è loco ſacro extractus ante omnia reſtituendus cum omnibus, quæ illius ſunt, extrahenſque ad reſtitutionem compellendus per excumcommunicationem. Abb. lc. n. 35. Tuſch. v. Eccleſia concl. 10. n. 20. Fsgn. in c. inter alia. n. 10. Barboſ. in can. ſicut 17. q. 4. n. 2. Delb. c. 16. du. 33. n. 1. remittens ad Leſſ. l. 2. c. 29. du. 6. n. 52. & Clarum in pr.